

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-04-74-AR73.9

Datum: 4. septembar 2008.

Original: engleski

PRED ŽALBENIM VIJEĆEM

U sastavu:
sudija Fausto Pocar, predsjedavajući
sudija Mohamed Shahabudeen
sudija Mehmet Güney
sudija Andréia Vaz
sudija Theodor Meron

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 4. septembar 2008.

TUŽILAC

protiv

**JADRANKA PRLIĆA
BRUNE STOJIĆA
SLOBODANA PRALJKA
MILIVOJA PETKOVIĆA
VALENTINA ĆORIĆA
BERISLAVA PUŠIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ŽALBI SLOBODANA PRALJKA PROTIV ODLUKE PRETRESNOG
VIJEĆA U VEZI S PRIJEVODOM DOKUMENATA OD 16. MAJA 2008.**

Tužilaštvo:

g. Kenneth Scott
g. Douglas Stringer

Obrana:

g. Michael Karnavas i gđa Suzana Tomanović za Jadranka Prlića
gđa Senka Nožica i g. Karim Khan za Brunu Stojića
g. Božidar Kovačić i gđa Nika Pinter za Slobodana Praljka
gđa Vesna Alaburić i g. Nicholas Stewart za Milivoja Petkovića
gđa Dijana Tomašegović-Tomić i g. Dražen Plavec za Valentina Ćorića
g. Fahrudin Ibrišimović i g. Roger Sahota za Berislava Pušića

1. Žalbeno vijeće Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno vijeće, odnosno Međunarodni sud) rješava po žalbi Slobodana Praljka (dalje u tekstu: Praljak)¹ protiv naloga koji je 16. maja 2008. izdalo Pretresno vijeće III (dalje u tekstu: Pretresno vijeće)² i u kom je Pretresno vijeće utvrdilo ograničenja u vezi s dodjelom prevodilačkih resursa za pripremu izvođenja dokaza Praljkove odbrane.

I. PROCEDURALNI KONTEKST

2. Pretresno vijeće je 27. septembra 2007. izdalo nalog o rasporedu, kojim je, na osnovu pravila 65(*ter*)(G) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), naložilo Praljku i saoptuženima (dalje u tekstu, zajedno: optuženi) da do 21. februara 2008. podnesu spisak dokaznih predmeta koje namjeravaju podnijeti kao potkrepu svojih dokaza i da Tužilaštvu (dalje u tekstu: tužilac) objelodane kopije dotičnih dokaznih predmeta, prema potrebi u engleskom prijevodu.³ Praljak je 24. januara 2008. podnio zahtjev u kom od Pretresnog vijeća traži da naloži Sekretarijatu da preduzme potrebne korake u cilju prevođenja dokumenata koje smatra neophodnim za izvođenje svojih dokaza.⁴ Pretresno vijeće je 28. januara 2008. donijelo odluku u kojoj je riješilo da optuženi 31. marta 2008. dostave spiskove dokaznih predmeta i svjedoka u skladu s pravilom 65(*ter*)(G) Pravilnika. Istog dana, Pretresno vijeće je zatražilo od Sekretarijata da iznese svoj komentar na Zahtjev.⁵ I Sekretarijat i Praljak su dostavili više podnesaka u kojima se bave ovim pitanjem.⁶

¹ Žalba Slobodana Praljka na Odluku Pretresnog vijeća u vezi s prijevodom dokaza odbrane od 16. maja 2008., 17. juni 2008. (dalje u tekstu: Žalba).

² *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Nalog po zahtjevu Slobodana Praljka u vezi s prijevodom dokumenata, 16. maj 2008. (dalje u tekstu: Pobjinani nalog).

³ *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Nalog o rasporedu, 27. septembar 2007.

⁴ *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Zahtjev Slobodana Praljka Pretresnom vijeću za izdavanje naloga sekretaru da obezbijedi prijevode (povjerljivo), 24. januar 2008. (dalje u tekstu: Zahtjev).

⁵ T. 26871 (28. januara 2008.).

⁶ *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) Pravilnika u vezi sa zahtjevom Slobodana Praljka za prijevode, 12. februar 2008. (dalje u tekstu: Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u predmetu *Prlić*); *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Zahtjev Slobodana Praljka za odobrenje da uloži repliku na Odgovor Sekretarijata na Praljkov zahtjev za izdavanje naloga da se obezbijedi prijevod i Praljkova replika na Podnesak Sekretarijata, 14. februar 2008. (dalje u tekstu: Zahtjev Praljkove odbrane da replicira Sekretarijatu); *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Dopunska informacija u vezi sa zahtjevom Praljkove

Prijevod

3. Dana 17. marta 2008. održan je pretres na osnovu pravila 65ter Pravilnika, na kom je raspravljano o ovom pitanju.⁷ Pretresno vijeće je 19. marta 2008. izdalo "Nalog po zahtjevu Slobodana Praljka u vezi s prijevodom dokumenata", kojim je Praljku odobrilo izuzimanje od uslova dostavljanja prijevoda dokumenata sa spiska dokaznih predmeta od 31. marta 2008. i umjesto toga naložilo Praljkovoj odbrani da dostavi tačan prijevod sažetka sadržaja svakog dokumenta sa tog spiska i da razvrsta dokumente prema njihovoj tematici.⁸ Poslije ovog naloga, Praljak je 31. marta 2008. dostavio podnesak koji sadrži spiskove svjedoka, dokaznih predmeta i vještaka koje namjerava predočiti tokom izvođenja svojih dokaza (dalje u tekstu: spisak na osnovu pravila 65ter).⁹

4. Dana 16. maja 2008., Pretresno vijeće je izdalo Pobjijani nalog, kojim je naložilo Praljku da neodložno obavijesti Sekretarijat o tome za koje tačno dokumente želi da se prevedu i njihov redoslijed po prioritetu.¹⁰ Njime je količina materijala na koji Praljak ima pravo da bude preveden od strane prevodilačke službe Sekretarijata dalje ograničena na 1.810 stranica prema standardima Ujedinjenih nacija.¹¹

5. Praljak je 22. maja 2008. zatražio od Pretresnog vijeća da ponovno razmotri Pobjijani nalog ili, alternativno, da mu odobri da uloži žalbu.¹² Pretresno vijeće je 11. juna 2008. odbilo da ponovno razmotri Pobjijani nalog, ali je dalo traženo odobrenje.¹³

odbrane za izdavanje naloga sekretaru da obezbijedi prijevode); *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u kom se iznose dopunske informacije u vezi s Praljkovim zahtjevima za prijevode, 3. mart 2008. (dalje u tekstu: Dopunski podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B)). Vidi takođe, *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Obavijest u vezi s Podneskom sekretarijata u kom iznosi dopunske informacije u vezi sa Zahtjevom za izdavanje naloga sekretaru da obezbijedi prijevode, 4. mart 2008. (dalje u tekstu: Obavijest Praljkove odbrane u vezi s podneskom Sekretarijata u kom se iznose dopunske informacije).

⁷ T. 17. mart 2008., str. 27340-27333.

⁸ *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Nalog po zahtjevu Slobodana Praljka u vezi s prijevodom dokumenata, 19. mart 2008. (dalje u tekstu: Nalog od 19. marta 2008.), str. 7.

⁹ *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Podnesak Slobodana Praljka na osnovu pravila 65ter, 31. mart 2008. (dalje u tekstu: spisak na osnovu pravila 65ter).

¹⁰ Pobjijani nalog, str. 10.

¹¹ Pobjijani nalog, str. 10.

¹² *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Zahtjev Slobodana Praljka za ponovno razmatranje ili, alternativno, za odobravanje ulaganja žalbe na Odluku Pretresnog vijeća od 16. maja 2008. u vezi s prijevodom dokaza odbrane, 22. maj 2008. (dalje u tekstu: Zahtjev Praljkove odbrane za ponovno razmatranje ili za odobrenje da uloži žalbu).

¹³ *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka po zahtjevu Praljkove odbrane za ponovno razmatranje ili za odobravanje ulaganja žalbe na Nalog od 16. maja 2008., 11. juni 2008. (dalje u tekstu: Odobrenje Pretresnog vijeća za ulaganje interlokutorne žalbe).

Prijevod

6. Dana 17. maja 2008., Praljak je uložio Žalbu. Tužilac nije dostavio nikakav odgovor. Praljak je 3. jula 2008. dostavio Dodatnu obavijest.¹⁴

II. STANDARD PREISPITIVANJA

7. Žalbeno vijeće podsjeća na to da o pitanjima koja se tiču vođenja pretresnog postupka uopšte Pretresno vijeće odlučuje po vlastitom nahodjenju.¹⁵ Pobjamani nalog, kojim se ograničava broj stranica koje Praljak može podnijeti Sekretarijatu na prijevod, predstavlja takvu diskrecionu odluku kojoj Žalbeno vijeće mora pristupiti s uvažavanjem. Ovo uvažavanje se zasniva na činjenici da Žalbeno vijeće uvažava "direktna saznanja Pretresnog veća o svakodnevnom postupanju strana u postupku i praktičnim zahtevima predmeta".¹⁶

8. Da bi uspješno osporila neku diskrecionu odluku, strana u postupku mora pokazati da je Pretresno vijeće načinilo "prepoznatljivu grešku" kojom je toj strani nanesena šteta.¹⁷ Žalbeno vijeće će poništiti neku diskrecionu odluku pretresnog vijeća samo ukoliko utvrdi da se ona (1) zasniva na netačnom tumačenju važećih pravnih odredbi; (2) zasniva na očigledno netačnom zaključku o činjenicama; ili je (3) toliko nepravedna ili nerazumna da predstavlja zloupotrebu diskrecionog ovlaštenja pretresnog vijeća.¹⁸ Žalbeno vijeće će takođe razmotriti da li je pretresno vijeće prilikom donošenja svoje odluke pridalo težinu spoljnim ili irelevantnim faktorima ili propustilo pridati težinu ili dovoljnu težinu relevantnim faktorima.¹⁹

¹⁴ Obavijest Slobodana Praljka u vezi s odbijanjem njegove žalbe u vezi s vremenom za izvođenje dokaza njegove odbrane, 3. juli 2008. (dalje u tekstu: Dodatna obavijest).

¹⁵ *Vidi Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR73.7, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog veća o dodeli branioca, 1. novembar 2004. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milošević* od 1. novembra 2004.), par. 9.

¹⁶ *Tužilac protiv Zdravka Tolimira i drugih*, predmet br. IT-04-80-AR73.1, Odluka po interlokutornoj žalbi Radivoja Miletića na odluku pretresnog vijeća o spajanju postupaka, 27. januar 2006., par. 4. *Vidi takođe* Odluku u predmetu *Milošević* od 1. novembra 2004., par. 9.

¹⁷ *Vidi Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-AR73.4, Odluka po žalbi na odluku (br. 2) o dodeli branioca, 8. decembar 2006. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Šešelj* od 8. decembra 2006.), par. 18 (gdje se citira *Tužilac protiv Miće Stanišića*, predmet br. IT-04-79-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu Miće Stanišića, 17. oktobar 2005., par. 6).

¹⁸ Odluka u predmetu *Šešelj* od 8. decembra 2006, par. 18 (gdje se citira Odluka u predmetu *Milošević* od 1. novembra 2004., par. 9).

¹⁹ *Vidi Tužilac protiv Rasima Delića*, predmet br. IT-04-83-AR73.1, Odluka po interlokutornoj žalbi Rasima Delića na usmenu odluku Pretresnog vijeća o prihvatanju dokaznih predmeta br. 1316 i 1317, 15. april 2008., par. 6; *Vidi takođe* Odluku u predmetu *Šešelj* od 8. decembra 2006., par. 18; Odluka u predmetu *Milošević* od 1. novembra 2004., par. 9; *Obrazloženje odluke po interlokutornoj žalbi tužioca na odbijanje zahteva za spajanje postupka*, 18. april 2002. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milošević* od 18. aprila 2002.), par. 5.

III. DISKUSIJA

9. Praljak tvrdi da je, utvrdivši ograničenje od 1.810 stranica prema standardima Ujedinjenih nacija za broj stranica čiji prijevod na jedan od radnih jezika UN-a on može tražiti od Sekretarijata, Pretresno vijeće svoju procjenu zasnovalo na pogrešnom proračunu.²⁰ Praljak nadalje tvrdi da je u Pobijanom nalogu u svakom slučaju usvojena pogrešna metodologija zbog čega su mu dodijeljeni očigledno neadekvatni prevodilački resursi, što je u suprotnosti sa članom 21 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut), pravilima 3(E) i 82 Pravilnika; i načelo jednakosti sredstava.²¹ Praljak u skladu s tim traži od Žalbenog vijeća da ukine ograničenje broja stranica za koje ima pravo tražiti da mu se prevedu koje je utvrdilo Pretresno vijeće.²²

A. Navodna greška u proračunu u Pobijanom nalogu

10. U prilog svojoj prvoj tvrdnji, Praljak ističe da je Pretresno vijeće izgleda došlo do ograničenja od 1.810 stranica uzimajući kao normu broj stranica koje je Sekretarijat preveo za odbranu Jadranka Prlića (dalje u tekstu: Prlić) i zatim mu odobrivši oko 300 dodatnih stranica preko te norme.²³ Praljak tvrdi da, čak i ako je ova metodologija ispravna, stvarni proračun nije, zbog toga što je Pretresno vijeće pogrešno obračunalo broj stranica koji je odobren Prliću.²⁴ U proračunu koji je usvojilo Pretresno vijeće nije uzeto u obzir 937 stranica Prlićevog materijala koji se još prevodi, kao ni dodatne stranice koje su podnesene na prevođenje od 11. aprila 2008.²⁵ Praljak tvrdi da zbog ovog pogrešnog proračuna "Pobijani nalog nije zadovoljio vlastite predložene kriterije".²⁶ On tvrdi da bi mu, ispravnom primjenom metodologije Pretresnog vijeća, trebalo odobriti najmanje 2.747 stranica (937 stranica više od 1.810 odobrenih), pored broja stranica koje je Prlić podnio na prevođenje od 11. aprila 2008.²⁷

11. Žalbeno vijeće smatra da su proračuni Pretresnog vijeća zaista bili pogrešni. Pretresno vijeće je u Pobijanom nalogu obrazložilo da "pošto svi saoptuženi moraju odgovoriti na slične

²⁰ Žalba, par. 22-25.

²¹ Žalba, par. 19-55.

²² Žalba, par. 2, 56.

²³ Žalba, par. 23.

²⁴ Žalba, str. 5.

²⁵ Žalba, par. 23.

²⁶ Žalba, par. 25.

²⁷ Žalba, par. 24.

Prijevod

navode optužbe, sličan broj standardnih UN-ovih stranica dokumenata za svakog od njih mora biti dovoljan za pripremu efikasne odbrane".²⁸ Polazeći od pretpostavke da je ovo obrazloženje ispravno u svjetlu konkretnih okolnosti svakog optuženog, ukupan broj stranica koje treba da budu odobrene Praljku mora se uporediti s *ukupnim* brojem stranica prijevoda koje su dotični saoptuženi primili ili ih trebaju primiti, uključujući i stranice koje su već prevedene i one koje još treba prevesti.

12. U Pobjanom nalogu, Pretresno vijeće je uzelo u obzir sljedeće

[CLSS je službenim obavještenjem od 11. aprila 2008. informirao Vijeće da je **prevedeno**]: (1) **3.506** standardnih UN-ovih stranica za potrebe Prlićeve odbrane, 2) 382 standardne UN-ove stranice za potrebe Stojićeve odbrane, 3) 1.990 standardnih UN-ovih stranica za potrebe Praljkove odbrane, 4) 577 standardnih UN-ovih stranica za Petkovićevu odbranu, 5) 914 standardnih UN-ovih stranica za potrebe Čorićeve odbrane i 6) 883 standardne UN-ove stranice za potrebe Pušićeve odbrane,²⁹

i da je

[CLSS informirao Vijeće o tome da je **u toku prevođenja**]: 1) 937 fizičkih stranica za potrebe Prlićeve odbrane, 2) 36 fizičkih stranica za potrebe Stojićeve odbrane, 3) 2.130 fizičkih stranica za potrebe Praljkove odbrane, 4) 268 fizičkih stranica za potrebe Petkovićeve odbrane, 5) 271 fizičke stranice za potrebe Čorićeve odbrane, i 6) nijedne fizičke stranice za potrebe Pušićeve odbrane [.]

13. Međutim, procjenjujući prevodilačke resurse koje treba dodijeliti Praljku, Pretresno vijeće je primijetilo sljedeće:

[broj] prijevoda koje su dobili saoptuženi optuženog Praljka kreće [se] u rasponu između 382 i **3.506** standardnih UN-ovih stranica [...] shodno tome, Vijeće smatra da je razumno optuženom Praljku dozvoliti da zatraži da se za njega prevede maksimalno 3.800 standardnih UN-ovih stranica dokumenata[.]³⁰

14. Pretresno vijeće je stoga zaključilo da je, budući da je Praljak već primio količinu prijevoda koja odgovara broju od 1.990 stranica po standardu Ujedinjenih nacija, bilo razumno odobriti mu prijevod od 1.810 dodatnih stranica po standardu Ujedinjenih nacija – tj.

²⁸ Pobjani nalog, str. 8 (naglasak dodat).

²⁹ Pobjani nalog, str. 7-8 (naglasak dodat)

³⁰ Pobjani nalog, str. 8 (naglasak dodat; naglasak u originalu izostavljen).

Prijevod

razliku između broja stranica već prevedenih za Praljka i 3.506 stranica prevedenih za Prlića, kojima je Pretresno vijeće dodalo 294 stranice.³¹

15. Žalbeno vijeće konstatuje da je ovaj proračun bio pogrešan, zbog toga što su uzete u obzir samo one stranice koje su već prevedene za Prlića, a nisu uzete u obzir one koje još nisu prevedene ili koje su nakon toga podnesene na prevođenje. Drugim riječima, u Pobjanom nalogu je dopušteni broj riječi koji je određen za Prlića zasnovan na pogrešnom proračunu ukupnog broja stranica odobrenih Prliću, odnosno na očigledno netačnom zaključku o činjenicama. Samo na ovoj osnovi, Žalbeno vijeće smatra da bi predmet trebalo vratiti Pretresnom vijeću na ponovno razmatranje.

B. Metodologija koju je usvojilo Pretresno vijeće i navodno kršenje pravila 82(A)

16. Praljak tvrdi da je metodologija koju je usvojilo Pretresno vijeće (čak i ako bi se pravilno primijenila) neadekvatna i zasnovana na netačnom tumačenju mjerodavnog prava. Praljak posebno tvrdi da su Pobjanim nalogom prekršena njegova prava na osnovu pravila 82(A) Pravilnika budući da su ta prava njime izričito vezana za izbor prijevoda saoptuženih u njegovom predmetu.³² On tvrdi da bi uskraćivanje prava nekom optuženom na temelju radnji saoptuženih, nad kojima taj optuženi nema kontrolu, predstavljalo kršenje načela, ugrađenog u pravilo 82(A) Pravilnika, da svakom optuženom na zajedničkom suđenju treba priznati ista prava kao da im se sudi odvojeno.³³

17. Žalbeno vijeće konstatuje da Pretresno vijeće pravda usvojenu metodologiju pozivajući se na manjkavosti Praljkovog spiska na osnovu pravila 65ter. Pretresno vijeće je u Pobjanom nalogu posebno podsjetilo na to da je u svom Nalogu od 19. marta 2008. naložilo Praljku da dostavi tačan sažetak svakog dokaznog predmeta sa spiska na osnovu pravila 65ter i da dokazne predmete razvrsta prema tematici.³⁴ Pretresno vijeće je u Pobjanom nalogu takođe napomenulo da je u Praljkovom spisku na osnovu pravila 65ter "za svaki dokazni predmet naznačena tema na koju se on odnosi, ali da taj spisak sadrži prevelik broj različitih tema, često

³¹ Pobjani nalog, str. 8-9.

³² Žalba, par. 33.

³³ Žalba, par. 32, 34.

³⁴ Pobjani nalog str. 2.

Prijevod

redundantnih i nedovoljno preciznih, i da nije organiziran kao sistematizirana cjelina".³⁵ Pretresno vijeće je dalje smatralo da Praljkov spisak na osnovu pravila 65ter ne sadrži detaljan sažetak svakog dokaznog predmeta.³⁶ Na ovoj osnovi, Pretresno vijeće je zaključilo da Praljkov spisak na osnovu pravila 65ter ne omogućava Pretresnom vijeću da utvrdi da li su brojni dokazni predmeti koji još nisu prevedeni potrebni za izvođenje Praljkove odbrane.³⁷ Pretresno vijeće zatim je definisalo ograničenje prevodilačkih resursa koje treba dodijeliti Praljku pozivajući se na prevodilačke resurse koji su već dodijeljeni ostalim optuženima.³⁸

18. Međutim, Praljak u svojoj Žalbi ističe da se pridržavao svih ranijih uputa Pretresnog vijeća u vezi sa spiskom na osnovu pravila 65ter i tvrdi da je svaki dokument stigao sa tačnim sažetkom na engleskom jeziku i da je svakom dokaznom predmetu dat naziv.³⁹ On nadalje tvrdi da ga Pretresno vijeće nije obavijestilo o navodnim manjkavostima njegovog spiska na osnovu pravila 65ter dok nije izdat Pobjijani nalog.⁴⁰ U svakom slučaju, tvrdi Praljak, navodne manjkavosti njegovog spiska na osnovu pravila 65ter ne bi trebalo da daju osnova za uskraćivanje prijevoda dokumenata koje optuženi želi ponuditi.⁴¹ Nadalje, on tvrdi da će, ukoliko Pretresno vijeće ne dopusti adekvatan prijevod dokumenata koji bi mu omogućio da valjano ocijeni dokaznu težinu tih dokumenata, on biti doveden u nezavidan položaj jer će morati da unaprijed pokaže da je prijevod svih dokumenata sa spiska na osnovu pravila 65ter apsolutno neophodan za njegovu odbranu.⁴² Pored toga, Praljak tvrdi da je opšta procjena u Pobjijanom nalogu, prema kojoj on nije pokazao potrebu da se prevedu mnogi dokumenti uvršteni na njegov spisak na osnovu pravila 65ter, preuranjena zbog toga što Pretresno vijeće još nije saslušalo cjelovit prikaz teze njegove odbrane koji će biti izložen u njegovoj uvodnoj riječi.⁴³

19. Žalbeno vijeće smatra da Pretresno vijeće nije načinilo prepoznatljivu grešku time što je unaprijed zatražilo detaljan opis dokumenata za koje Praljak želi da budu prevedeni. Bez ove informacije, Pretresno vijeće nije moglo donijeti razumnu procjenu u vezi s tim koji su

³⁵ Pobjijani nalog, str. 5.

³⁶ Pobjijani nalog, str. 5.

³⁷ Pobjijani nalog, str. 7.

³⁸ Pobjijani nalog, str. 8.

³⁹ Žalba, par. 35.

⁴⁰ Žalba, par. 35.

⁴¹ Žalba, par. 37.

⁴² Žalba, par. 38.

Prijevod

prevodilački resursi opravdano potrebni odbrani. Da je Pretresno vijeće tu procjenu odgodilo do otvaranja dokaznog postupka odbrane, kada će u potpunosti biti poznati tačni obrisi teze odbrane, to bi dovelo samo do nepotrebnog odgađanja procesa prevođenja. Rana procjena resursa koje treba dodijeliti stranama u postupku obezbjeđuje nesmetano i ekspeditivno vođenje postupka, a zahtjev Pretresnog vijeća nesumnjivo spada u njegovo diskreciono ovlaštenje zasnovano na poznavanju predmeta i svakodnevnom vođenju suđenja.

20. Premda je uvjereno da pristup Pretresnog vijeća zaista spada u okvire njegovog diskrecionog ovlaštenja, Žalbeno vijeće je ipak zabrinuto zbog toga što je procjena Pretresnog vijeća bila u suprotnosti s pravom optuženog kome se sudi zajedno s drugima da mu se priznaju ista prava kao da mu se sudi odvojeno, u skladu s pravilom 82 Pravilnika. Žalbeno vijeće konstatuje da je Pretresno vijeće donijelo odluku o prevodilačkim resursima koje treba dodijeliti Praljku pozivajući se na one koji su već dodijeljeni saoptuženima u njegovom predmetu ne razmotrivši da li je to pozivanje dovoljno s obzirom na Praljkove specifične potrebe. Ukoliko je poređenje resursa koje treba dodijeliti saoptuženima relevantno da se obezbijedi pravično postupanje svakog od optuženih prema ostalima, Pretresno vijeće ipak na kraju mora izvršiti procjenu resursa svakog od optuženih zasebno kako bi obezbijedilo da ti resursi budu dovoljni za izvođenje dokaza tog optuženog u skladu sa članom 21(4)(b) Statuta.

21. Žalbeno vijeće napominje da je Pretresno vijeće dalo Praljku mogućnost da dostavi sažetke dokumenata sa njegovog spiska na osnovu pravila 65ter za koje želi da budu prevedeni i time identifikuje resurse koje smatra neophodnim za izvođenje svojih dokaza. Pretresno vijeće je zaključilo da su informacije koje je dao Praljak nedovoljne da mu omoguće da izvrši procjenu resursa koji će mu biti potrebni za potrebe prevođenja i na toj osnovi napravilo procjenu pozivajući se na prevodilačke resurse koji su dodijeljeni njegovim saoptuženima. Žalbeno vijeće se nije uvjerilo da ovo predstavlja razumnu procjenu. Letimičan uvid u informacije koje je Praljak naveo na svom spisku na osnovu pravila 65ter pokazuje u stvari da je Praljak u dobroj vjeri nastojao ispoštovati Nalog Pretresnog vijeća od 19. marta 2008. podnoseći više od 400 stranica sažetaka dokumenata za koje želi da budu prevedeni. Shodno tome, Žalbeno vijeće smatra da Pobjijani nalog ne sadrži dovoljno opravdanja za propust da se

⁴³ Žalba, par. 39.

Prijevod

izvrši individualizirana procjena resursa koji su Praljku neophodni za izvođenje njegovih dokaza.

C. Neadekvatnost prevodilačkih resursa dodijeljenih Praljku

22. Praljak tvrdi da su prevodilački resursi koji su mu dodijeljeni Pobjanim nalogom očigledno neadekvatni. On ističe da će najmanje četiri od pet izjava svjedoka koje on namjerava ponuditi na osnovu pravila 92*bis* i 92*ter* Pravilnika biti efektivno isključeno ograničenjima koje je postavilo Pretresno vijeće, te da bi tako bilo čak i u slučaju da Pretresno vijeće odobri dodatnih 937 preostalih stranica primjenjujući svoju metodologiju ispravno.⁴⁴

23. Praljak tvrdi da nedostatnost resursa koji su mu dodijeljeni u Pobjanom nalogu predstavlja kršenje člana 21 Statuta, koji predviđa da optuženi ima pravo da mu se omoguće adekvatno vrijeme i uslovi za pripremu odbrane, uključujući adekvatne uslove za prevođenje materijala koje namjerava predočiti kao dokaze.⁴⁵ On takođe tvrdi da pravilo 3(E) Pravilnika ne predviđa nikakvu osnovu za ograničavanje resursa koji se stavljaju na raspolaganje za prevođenje koja bi bila zasnovana na budžetskim ili logističkim razlozima i da ograničenja postavljena Pobjanim nalogom predstavljaju kršenje te odredbe.⁴⁶ On nadalje tvrdi da obrazloženje Pretresnog vijeća za kontrolu nad izvođenjem dokaza ne opravdava pozivanje na pravilo 90(F) Pravilnika kako bi se ograničila dodjela prevodilačkih resursa.⁴⁷ Praljak konkretno tvrdi da Pretresno vijeće, ograničavajući optuženom prevodilačke resurse, sprečava izvođenje dokaza ne uzimajući uopšte u obzir njihovu dokaznu vrijednost.⁴⁸ On nadalje tvrdi da uskraćivanje prevodilačkih resursa u velikoj mjeri povećava potrebu za usmenim svjedočenjem i tako povećava umjesto da smanjuje dužinu suđenja, budući da svjedoci moraju biti pozvani da svjedoče *viva voce*.⁴⁹

24. Pored toga, Praljak tvrdi da bi u obzir trebalo uzeti činjenicu da je Pobjani nalog u suprotnosti sa drugim uslovima koje je postavilo Pretresno vijeće.⁵⁰ Praljak posebno napominje da je postupao u skladu s ponovljenim pozivima Pretresnog vijeća da smanji broj svjedoka *viva*

⁴⁴ Žalba, par. 28.

⁴⁵ Žalba, par. 19-20.

⁴⁶ Žalba, par. 45-49.

⁴⁷ Žalba, par. 41-44.

⁴⁸ Žalba, par. 42.

⁴⁹ Žalba, par. 43.

Prijevod

voce i umjesto njih ponudi pismene dokaze.⁵¹ Zbog Pobjijane odluke, kao i Odluke Pretresnog vijeća od 25. aprila 2008. – kojom je efektivno prepolovljena količina raspoloživog vremena za izvođenje Praljkovih dokaza – Praljak sada nije u mogućnosti da usmenim svjedočenjima kompenzira količinu pismenih dokaza koji ne mogu biti prevedeni uslijed najnovijih smjernica.⁵² Praljak zaključuje da je Pretresno vijeće prekršilo njegovo pravo na pravično suđenje u skladu sa članom 21(2) Statuta, budući da ga ograničenja postavljena za izvođenje njegovih dokaza efektivno sprečavaju da u bilo kom obliku izvede većinu dokaza koje bi želio predložiti.⁵³

25. Žalbeno vijeće konstatuje da pravilo 3(E) Pravilnika, koje predviđa da "[s]ekretar [preduzima] sve što je potrebno da se osigura usmeno i pismeno prevođenje na službene jezike i s njih" ne sprečava Pretresno vijeće da postavlja razumna ograničenja prevodilačkih resursa koje bi trebalo staviti na raspolaganje nekom optuženom kako bi se obezbijedilo pravično suđenje. Ovlaštenje da postavi takvo ograničenje proizlazi iz odgovornosti i nadležnosti Pretresnog vijeća za upravljanje postupkom koji se pred njim vodi. S tim u vezi, u diskreciono ovlaštenje Pretresnog vijeća spada i to da ograniči prevodilačke resurse koji se stavljaju na raspolaganje stranama u postupku pod uslovom da je to ograničenje u skladu sa statutarnim pravima optuženog, uključujući član 21(4)(e) Statuta.

26. Žalbeno vijeće nadalje napominje da ako Pretresno vijeće ograniči i vrijeme koje stoji na raspolaganju za usmeno svjedočenje i prevodilačke resurse koji stoje na raspolaganju za pismene iskaze to ne mora biti nedosljedno ukoliko ukupna ograničenja ne ometaju mogućnost optuženog da predloži adekvatnu odbranu. Ključni uslov na osnovu člana 21(4)(b) Statuta jeste da procjena svake od mjera – kao što su ograničenje prevodilačkih usluga – mora biti izvršena u kontekstu svih drugih preduzetih mjera, uključujući ograničenja usmenog svjedočenja.

27. Uzimajući u obzir greške u Pobjijanom nalogu koje su gore već navedene, Žalbeno vijeće ne mora donijeti konkretan činjenični zaključak o adekvatnosti prevodilačkih resursa

⁵⁰ Žalba, par. 30-31.

⁵¹ Žalba, par. 30.

⁵² U Dodatnoj obavijesti, Praljak napominje da je Žalbeno vijeće potvrdilo Odluku Pretresnog vijeća od 25. aprila 2008. Vidi *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR73.7, Odluka po žalbama optuženih na Odluku o dodjeljivanju vremena za izvođenje dokaza odbrane, 1. juli 2008. (dalje u tekstu: Odluka od 1. jula 2008.).

⁵³ Žalba, par. 51-52.

Prijevod

koji su Pobijanim nalogom dodijeljeni Praljku. Međutim, prilikom ponovnog razmatranja prevodilačkih resursa koji su dodijeljeni, Pretresno vijeće bi trebalo pridati odgovarajuću težinu Praljkovom pravu na pravično suđenje na osnovu člana 21(2) i (4)(b) Statuta, naročito u svjetlu ograničenja koja su postavljena u vezi s količinom usmenih iskaza koje Praljak može predočiti.

D. Povreda načela jednakosti sredstava

28. Praljak tvrdi da bi, premda prevodilačke resurse ne bi trebalo ograničavati pozivanjem na poređenje s drugim stranama, ukoliko se ikakvo poređenje pravi, ono trebalo biti između njegovog dokaznog postupka i dokaznog postupka tužioca, a ne saoptuženih u njegovom predmetu.⁵⁴ Imajući u vidu više vremena koje je tužilac imao na raspolaganju za svoje pripreme, solidnu finansijsku podršku za interne prevodilačke resurse kojima je raspolagao, odsustvo ograničenja u vezi s prevođenjem za svoje potrebe, kao i činjenicu da je trebalo prevesti najmanje 90% tužiočevog dokaznog materijala koji je sadržao 40.000 stranica prema standardima UN-a, Praljak tvrdi da je ograničenje iz Pobijanog naloga u vezi s prevodilačkim resursima koji njemu stoje na raspolaganju u suprotnosti s načelom jednakosti sredstava.⁵⁵

29. U praksi ovog Međunarodnog suda je uvriježeno da jednakost sredstava ne znači jednakost resursa, nego to da se svakoj strani u postupku mora pružiti razumna mogućnost da brani svoje interese pod uslovima koji je ne stavljaju u suštinski nepovoljniji položaj u odnosu na protivnika.⁵⁶ U ovom pogledu, Žalbeno vijeće se nije uvjerilo u valjanost Praljkovog argumenta da su prevodilački resursi koji su dodijeljeni tužiocu relevantni za utvrđivanje resursa koje njemu treba dodijeliti za vođenje odbrane.

IV. DISPOZITIV

⁵⁴ Žalba, par. 55.

⁵⁵ Žalba, par. 54-55.

⁵⁶ *Tužilac protiv Duška Tadića*, predmet br. IT-94-1-A, Presuda, 15. juli 1999., par. 44-45; *Tužilac protiv Zlatka Aleksovskog*, predmet br. IT-95-14/1-AR73, Odluka po žalbi tužitelja u vezi s prihvatljivošću dokaza, 16. februar 1999., par. 23-25; *Tužilac protiv Clémenta Kayisheme i Obeda Ruzindane*, predmet br. ICTR-95-1-A, Presuda, 1. juni 2001., par. 69; *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-99-37-AR73.2, Odluka po interlokutornoj žalbi na zahtev za dodatna sredstva, 13. novembar 2003., par. 23-24; *Tužilac protiv Darija Kordića i Marija Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Presuda, 17. decembar 2004., par. 175-177; *Tužilac protiv Nasera Orića*, predmet br. IT-03-68-AR73.2, Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s dužinom dokaznog postupka odbrane, 20. juli 2005., par. 7-9; Odluka od 1. jula 2008., par. 39.

Prijevod

30. Na osnovu gorenavedenog, Žalbeno vijeće

ODOBRAVA Žalbu u vezi s argumentima koji se odnose na proračun stranica⁵⁷ i metodologiju usvojenu Pobjanim nalogom koja je dovela do kršenja člana 21 Statuta i pravila 82(A) Pravilnika uskraćivanjem prava na individualiziranu procjenu prevodilačkih resursa koje Praljku treba dodijeliti;⁵⁸

VRAĆA Pobjani nalog Pretresnom vijeću na ponovno razmatranje u svjetlu grešaka koje je utvrdilo Žalbeno vijeće;

ODBIJA Žalbu u preostalom dijelu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

Dana 4. septembra 2008.
U Haagu,
Nizozemska

/potpis na originalu/
sudija Fausto Pocar,
predsjedavajući

[pečat Međunarodnog suda]

⁵⁷ *Supra*, par. 10-15.

⁵⁸ *Supra*, par. 16-21.